

Memo

Aan Hoogheemraadschap van Delfland

Opsteller C. Teheux

Verificatie R. Janssen

Validatie B. Coppelmans

Betreft Natuurtoets Oude- en Nieuwe Wateringveldschepolder

Datum 2 mei 2018

Hoogheemraadschap van Delfland is voornemens om in de Oude- en Nieuwe Wateringveldschepolder een ondergronds gemaal aan te leggen om wateroverlast in het gebied in de toekomst te voorkomen. Ten aanzien van (beschermde) natuurwaarden in het plangebied, heeft het Hoogheemraadschap reeds een notitie natuur opgesteld¹. Op basis van deze notitie worden zeldzamer voorkomende soorten of strenger beschermde natuurwaarden niet verwacht binnen het plangebied en de directe omgeving. Om voorafgaand aan de ingreep een actueel beeld te verkrijgen van de aanwezige natuurwaarden in de huidige situatie, is een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Dit onderzoek betreft geen volledig verkennend flora- en faunaonderzoek. Op basis van het veldbezoek is op basis van expert judgement ingeschat of en welke natuurwaarden aanwezig zijn of te verwachten zijn. Tevens is daarvoor aangegeven of dit gevolgen heeft voor de uitvoering van het project.

Projectgegevens

Omschrijving plangebied

Het plangebied betreft twee watergangen met daartussen een berm, fietspad en een dijk. De smalle watergang (waar het gemaal aan geplaatst gaat worden) is enkele meters breed met aan beide zijden een wegberm. De kanten zijn voor een groot deel beschoeid en het water heeft een beperkt doorzicht. Ten noorden van deze watergang loopt de Van Luykiaan en ten zuiden ligt een fietspad. Aan de overzijde van het fietspad ligt de dijk met daarachter de Lange Watering. De omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit glastuinbouw. In de bijlage zijn enkele impressiefoto's van de locatie opgenomen (afbeelding 1 tot en met 3).

Geplande ingreep

Het geplande ondergrondse gemaal zal aan het zuidwestelijke einde van de watergang worden geplaatst. Daarbij zal voor onderhoudsverkeer een half verhard pad tussen het fietspad en de watergang worden aangelegd. In de bijlage is een schetsontwerp van de voorgenomen plannen opgenomen.

Veldinventarisatie en effecten soorten

Om de aanwezige (beschermde) natuurwaarden binnen het plangebied in kaart te brengen is op 13 april 2018 is een verkennend veldbezoek uitgevoerd ter plaatse van het plangebied. Op basis van deze waarnemingen is beoordeeld of en welke effecten op beschermde natuurwaarden optreden als gevolg van de realisatie van het gemaal.

Flora

De bermen rondom de watergangen zijn grotendeels gemaaid. De vegetatie bestaat uit gras met daartussen enkele ruigtekruiden waaronder, speenkruid, klein hoefblad, ridderzuring, smeewortel, kleine

¹ Molenaar, A., Sijnders, J., 2017. Schetsontwerp Nieuw gemaal Oud- en Nieuw Wateringveldschepolder. Hoogheemraadschap van Delfland Objectnummer: 411102

veldkers en pitrus. De noordelijke oever van de kleine watergang is grotendeels begroeit met riet met daartussen enkele exemplaren jong wilgenopslag. Het water is, met uitzondering van wat eendenkroos, onbegroeid.

De aangetroffen plantensoorten betreffen algemeen voorkomende soorten van voedselrijke bodem. Voor beschermde plantensoorten is geen geschikt groeibiotoop aangetroffen en zijn dus ook geen negatieve effecten te verwachten.

Vogels

In beide watergangen zijn enkele algemeen voorkomende watervogels aangetroffen zoals, de waterhoen, meerkoet, fuut en wilde eend. Halverwege de kleine watergang is tevens een broedende meerkoet aangetroffen. Het plangebied biedt daarmee geschikt nestbiotoop voor algemeen voorkomende broedvogels. Als gevolg van de werkzaamheden gaat hoogstens een klein deel van de oeervegetatie verloren. Gezien de ruime hoeveelheid geschikt nestbiotoop in de omgeving, is van een permanent negatief effect op broedvogelsoorten geen sprake. Wel dient er tijdens de werkzaamheden rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten tijdens het broedseizoen.

Door het ontbreken van hoge bomen, gebouwen en nestkasten in het plangebied kan het voorkomen van jaarrond beschermde nesten in het plangebied worden uitgesloten. Er kan hoogstens en jagend individu van bijvoorbeeld een buizerd in het plangebied worden verwacht. De omgeving van het plangebied biedt echter ruim voldoende geschikt jachtgebied voor roofvogels als de buizerd. Negatieve effecten op vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest als gevolg van de kleinschalige ingreep, worden derhalve niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

In de berm tussen de van Luykiaan en de kleine watergang is een haas aangetroffen. Daarnaast zijn er veel molshopen aangetroffen in de bermen en op de dijk binnen het plangebied. Ook andere algemeen voorkomende zoogdieren zoals algemene muizensoorten, het konijn en de egel kunnen in de bermen het plangebied worden verwacht. Zeldzamer voorkomende soorten worden door de hoge mate van verstoring door verkeer en licht, gebrek aan beschutting, en de omgeving bestaande uit intensieve tuinbouw niet verwacht. Door de hoge mate van lichtverstoring door de kassen en het gebrek aan hoger opgaand groen is het gebied slechts marginaal geschikt als foerageer of migratiegebied voor vleermuizen. Echter kan het gebruik van de watergangen door vleermuizen op basis van dit verkennende veldbezoek niet worden uitgesloten. Geschikte gebouwen, holtes of bomen die kunnen dienen als verblijfplaats voor zoogdieren zijn niet aanwezig in het plangebied.

Gezien de beperkte omvang van de ingreep en het feit dat de functie van het plangebied voor voorkomende soorten niet verandert zijn permanente negatieve effecten uitgesloten. Ook tijdens werkzaamheden biedt de omgeving voldoende tijdelijke uitwijkmogelijkheden voor algemeen voorkomende zoogdieren. Wel dient er bij de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het risico op het doden van in het plangebied aanwezige individuen van algemeen voorkomende soorten.

Amfibieën

De watergangen zijn, door de grotendeels steile oevers en het ontbreken van waterplanten slechts marginaal geschikt als voortplantingswater voor amfibieën. Er zijn tijdens het veldbezoek geen sporen of individuen van amfibieën waargenomen. Er kan hoogstens een individu van een algemeen voorkomende soort zoals de pad, middelste groene kikker of bruine kikker worden verwacht in het plangebied.

Evenals voor zoogdieren zijn permanente effecten als gevolg van de geplande ingreep uitgesloten en biedt de omgeving voldoende (tijdelijke) uitwijkmogelijkheden. Tevens voor algemeen voorkomende amfibieën dient het doden van eventueel aanwezige individuen bij de werkzaamheden voorkomen te worden.

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen overige beschermde soorten als reptielen, vissen en ongewervelden waargenomen. Het water in het plangebied is van matige kwaliteit en de omgeving bestaat uit een intensief gebruikte glastuinbouwplolder. Overige beschermde soorten worden in deze omgeving niet verwacht en negatieve effecten kunnen daarmee op voorhand worden uitgesloten.

Inventarisatie en effecten beschermde gebieden

Nederlands Natuurnetwerk

Het plangebied maakt onderdeel uit van een ecologische verbindingszone van het Nederlands Natuurnetwerk (zie afbeelding 4 in bijlage voor kaart NNN gebieden). Het provinciaal beleid van de provincie Zuid-Holland, is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze verbindingszone². In het provinciaal natuurbeheerplan is deze zone aangeduid als 'nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (N00.01)'. In het lokaal vigerende bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Westland' is de planlocatie aangeduid met de bestemming 'Natuur'.

De ingreep betreft de aanleg van een klein ondergronds gemaal en een verbindingsweg voor onderhoudsverkeer. Door de uitbreiding van het aandeel verhard oppervlak in het gebied is er sprake van een kleine aantasting van het oppervlak natuur bestemd als ecologische verbindingszone. De locatie van de geplande half verharding is direct naast het reeds aanwezige fietspad gelegen. In de huidige situatie bestaat deze strook uit kort gemaaid gras en heeft daardoor momenteel een lage natuurwaarde voor migrerende soorten. Op de dijk (tussen het fietspad en de Lange Watering) blijft de circa 30 meter brede groenstrook onaangetast. Ook aan beide zijden van de sloot blijft een enkele meters brede groenstrook behouden. De sloot zelf zal tevens behouden blijven bij de ingreep en van externe werking zoals onttrekking van grondwater uit het gebied is geen sprake.

Gezien de huidige lage natuurwaarden in het plangebied, de beperkte omvang van de geplande ingreep en het grote aandeel resterend groen worden significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische verbindingszone niet verwacht. Echter, gezien het feit dat de locatie is aangewezen als ecologische verbindingszone en tevens is bestemd als natuur in het gemeentelijk bestemmingsplan, wordt het plan wel afgestemd met de provincie Zuid-Holland. De provincie heeft aangegeven de casus te hebben uitgezet bij afdeling groen (M. Molenwijk, persoonlijke communicatie 25 april 2018).

Natura-2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is het op 6,5 kilometer gelegen duingebied, Solleveld & Kapittelduinen. Gezien de aard en beperkte omvang van de ingreep en de grote afstand tot het Natura 2000-gebied, worden externe effecten, zoals een significante toename van stikstofdepositie of een verandering in de waterhuishouding als gevolg van bemaling, niet verwacht. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden worden derhalve niet verwacht.

Conclusie

Als gevolg van de werkzaamheden binnen het plangebied worden permanente negatieve effecten op beschermde planten of diersoorten niet verwacht. Wel dient er met de aanleg rekening te worden gehouden met algemeen voorkomende zoogdieren, amfibieën en broedvogels.

Broedvogels – rekening houden met broedseizoen

De ingreep leidt mogelijk tot negatieve effecten op broedvogels, zoals het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1 lid 2). Het is hiernaast mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1 lid 4).

---

² Provinciale Staten van Zuid-Holland, 2017. Verordening ruimte 2014, geconsolideerde versie. 20 december 2017

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden. Bij voorkeur worden de werkzaamheden daarom uitgevoerd buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli. Deze periode is echter afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort, waardoor het mogelijk kan zijn dat vogelsoorten eerder tot broeden komen binnen het plangebied of langer broeden dan half juli. Als broedtijd van vogels wordt de periode tussen de bouw van het nest en het uitvliegen van de kuikens beschouwd.

Indien het niet mogelijk is om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Indien nesten afwezig zijn, kunnen deze locaties vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

Algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën – rekening houden met de zorgplicht

Het plangebied is marginaal geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten en amfibieën worden mogelijk gedood (Wnb artikel 3.10.1).

De mogelijk voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Zuid-Holland vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen, met het oog op het verplaatsen van de soort, is daarentegen wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

Beschermde gebieden

Door de beperkte omvang van de ingreep waarbij de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied niet worden aangetast worden negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet verwacht. Ook ten aanzien van het NNN worden, gezien de huidige situatie en de kleinschalige ingreep, geen significant negatieve effecten verwacht. De planlocatie bevindt zich echter wel binnen een door de provincie aangewezen ecologische verbingszone. Daarom wordt in overleg met de provincie Zuid-Holland beoordeeld of de werkzaamheden zonder meer doorgang kunnen vinden.

Bijlagen

Afbeelding 1 *Kleine watergang met aan het eind de geplande locatie voor het gemaal.*

Afbeelding 2 *Fietspad door plangebied.*

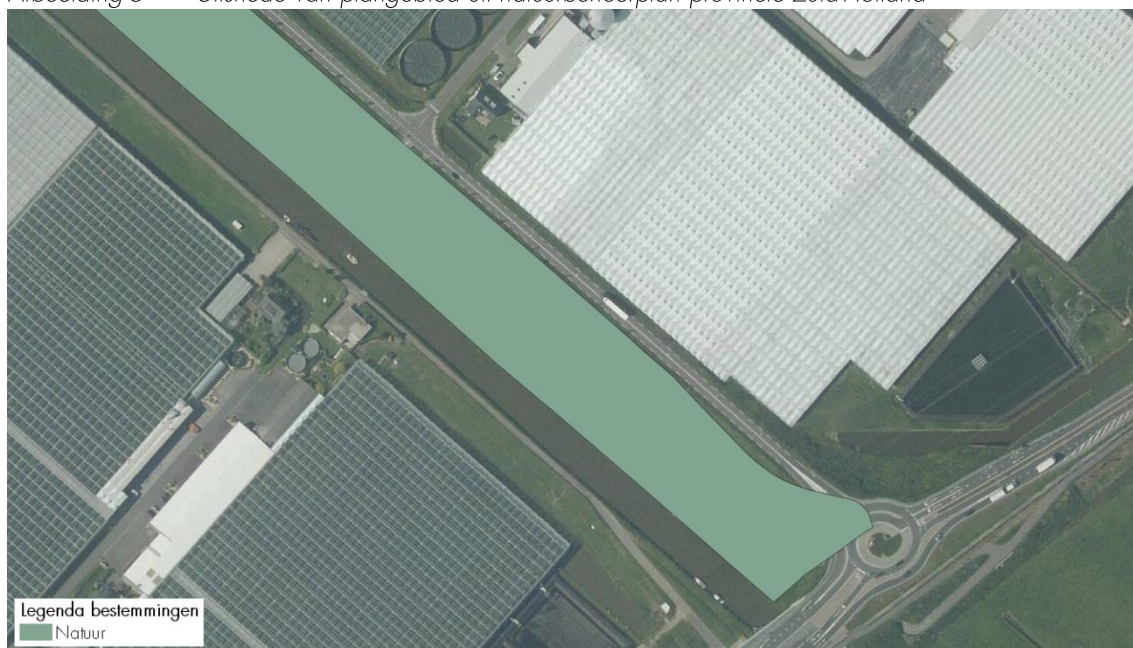
Afbeelding 3 Lange watering en de dijk binnen het plangebied.

Afbeelding 4 Globale ligging van het plangebied (gele cirkel) ten opzichte van het NNN.

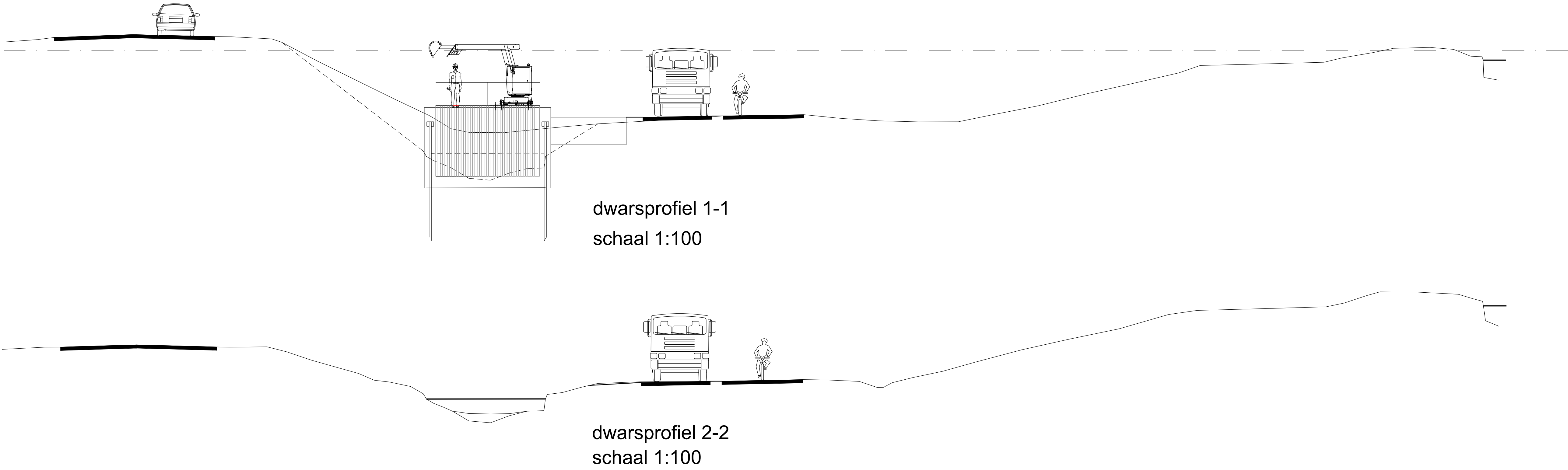
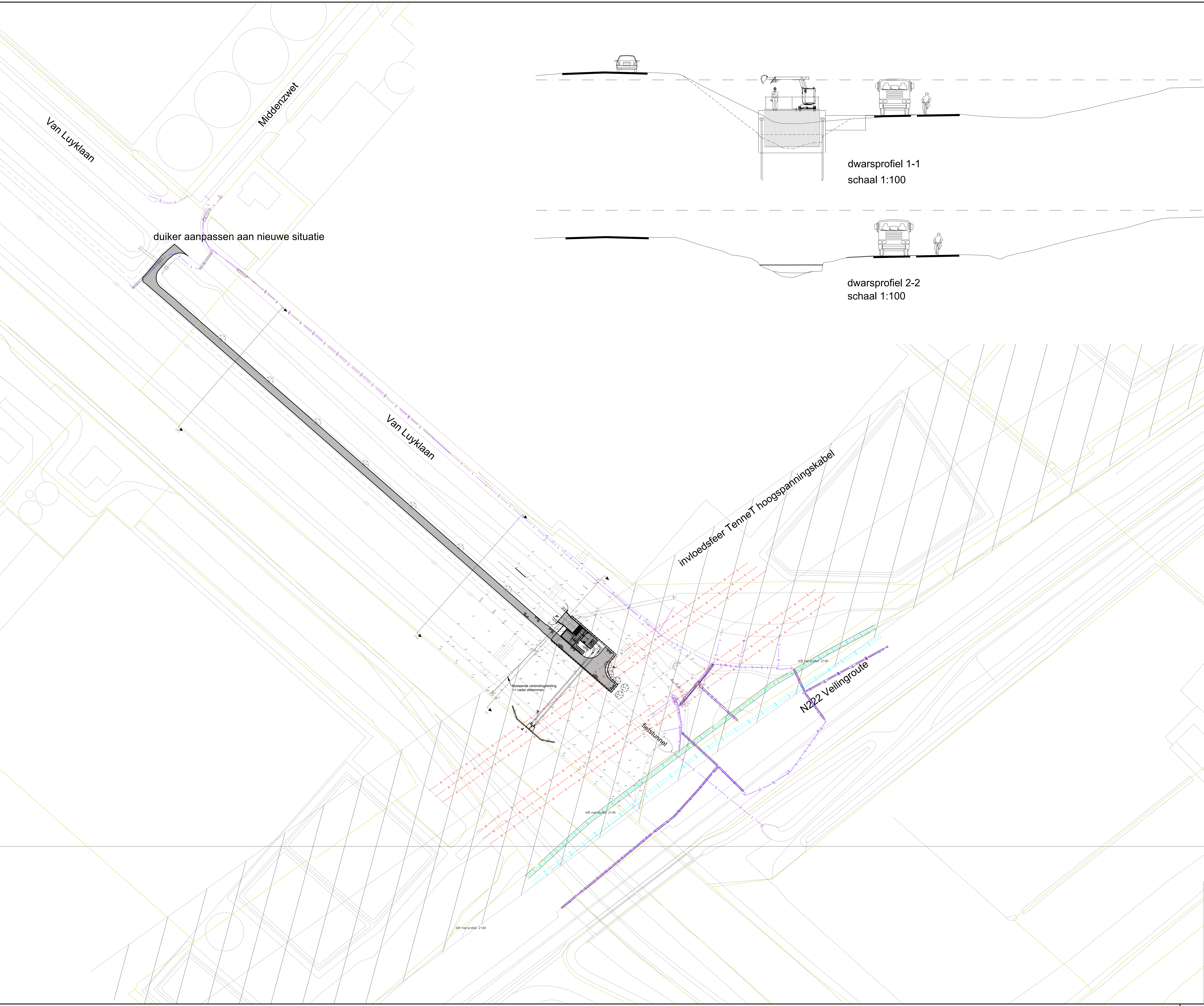

Afbeelding 5 Uitsnede van plangebied uit natuurbeheerplan provincie Zuid-Holland

Afbeelding 6 Uitsnede van plangebied uit het bestemmingsplan glastuinbouwgebied Westland (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Schetsontwerp voorgenomen plannen

- Legenda**
- KADAstrALE GRENZEN
  - SYSTEEMGRENs
  - LEIDING TIJDELIJGE BEHALING
  - BESTAADE INLAAT Ø250
  - BOOMGRENs
  - ONTWERPHOOGTE
  - GRENs TE KAPPEN BOMEN

Legenda
MATEN IN mm
HOOGTEMATEN IN m

1	12-04-2018	Diverse wijzigingen	GO	CO	HVH	HVH
0	02-03-2018		LE	LE	HVH	BCO
Versie	Datum	Omschrijving	Opsteller	Par.	Verificatie	Par.

Gemaal ONW

Onderdeel
Voorontwerp Situatie Gemaal en Dwarsprofielen

Opdrachtgever
Hoogheemraadschap Delfland

Fase
A0

Formaat
A0

Schaal
1: 500

Projectnummer
HH017-0001

Tekeningnummer
2018-0387

Behorende bij doc. nr.

Schouder 8, 6000-10000
Postbus 14, 6040 AA Roermond

14-Hierogenbosch
Hartbeekweg 5, 5201 CS 't Hartogenbosch
Postbus 2200, 5202 CH 't Hartogenbosch

088 - 3366333
info@kragten.nl
www.kragten.nl

kragten

i in p t a